

Sygn. akt III Ca 1538/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Barbara Braziewicz

SO Andrzej Dyrda (spr.)

Protokolant Wioletta Matysiok

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa S. Z.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt I C 437/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Andrzej Dyrda SSO Tomasz Tatarczyk SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Powód S. Z. domagał się zasądzenia od pozwanej Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 1.011,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych tytułem różnicy między rzeczywistymi kosztami wynajmu pojazdu zastępczego i jego podstawienia oraz odbioru a kwotą wypłaconą przez pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego w związku ze szkodą w pojeździe marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) stanowiący własność G. C. i A. C..

Pozwana złożyła odpowiedź na pozew, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego żądania pozwana zakwestionowała roszczenie powoda w zakresie dobowej stawki za wynajem pojazdu zastępczego. Pozwana podniosła nadto, że powód wynajął poszkodowanym pojazd klasy niższej od klasy uszkodzonego pojazdu, natomiast pozwana byłaby w stanie zorganizować dla poszkodowanych samochodów zastępczy tej samej klasy.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014r. oddalił powództwo S. Z. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę oraz obciążył powoda kosztami postępowania i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 197 zł.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że A. C. i G. C. współwłaścicielami samochodu osobowego marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...).

W dniu 14 września 2013 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której powyższy pojazd został uszkodzony. Sprawcą zdarzenia był inny uczestnik ruchu, który w dniu jego wystąpienia miał wykupioną polisę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w Towarzystwie (...) Spółce Akcyjnej w W..

Poszkodowani A. C. i G. C. zgłosili szkodę u pozwanej.

Pismem z dnia 18 września 2013 roku pozwana poinformowała poszkodowanych, że w przypadku konieczności wynajmu pojazdu zastępczego na czas naprawy, pozwana zorganizuje taką usługę w ramach likwidacji szkody za dzienną stawkę wynajmu samochodu wynoszącą 159,57 zł brutto.

W dniu 19 września 2013 roku poszkodowani zawarli z S. Z., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) S. Z., umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...), kwalifikowanego do segmentu C klasy pojazdów (niższej niż pojazd poszkodowanych), za stawkę dobową wynajmu wynoszącą 220 zł netto. Dodatkowymi kosztami związanymi z usługą najmu, do poniesienia których zobowiązani byli poszkodowani, był koszt podstawienia samochodu do Z. w kwocie 50 zł netto oraz koszt odbioru samochodu w kwocie 50 zł netto. Samochód zastępczy został wynajęty na okres od dnia 19 września 2013 roku do dnia 26 września 2013 roku i był niezbędny w związku z koniecznością dojazdu poszkodowanych do miejsca pracy oraz do wykonywania codziennych czynności (np. zakupów).

Z tytułu najmu pojazdu zastępczego we wskazanym wyżej okresie, pozwani byli zobowiązani do zapłaty na rzecz S. Z. kwoty w łącznej wysokości 2.287,80 zł brutto, na którą oprócz stawki za najem pojazdu, składały się koszty podstawienia samochodu do klienta oraz jego odbioru.

W dniu 26 września 2013 roku poszkodowani zawarli z S. Z. umowę cesji wierzytelności przysługującej im wobec pozwanej z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego marki F. (...).

Pismem z dnia 27 listopada 2013 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 2.287,80 zł tytułem wynajmu pojazdu zastępczego na rzecz A. C. i G. C..

Decyzją z dnia 17 grudnia 2013 roku pozwana przyznała powodowi odszkodowanie z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego na rzecz poszkodowanych, jednakże stawkę dobową pozwana zweryfikowała do kwoty 159,97 brutto za dobę, tj. do kwoty za którą możliwy był wynajem pojazdu tej samej klasy co uszkodzony zorganizowany przez pozwaną i wypłaciła na rzecz powoda kwotę 1.276,56 zł brutto.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy stwierdził, iż pozwana jako ubezpieczyciel sprawcy kolizji jego odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania pojazdu mechanicznego, ponosiła odpowiedzialność za szkodę z dnia 14 września 2013 roku na podstawie przepisów art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c. i art. 415 k.c., w ramach której, powodowi należny był zwrot kosztu wynajmu pojazdu zastępczego na rzecz poszkodowanych. Wskazując na sporną wysokość należnego powodowi odszkodowania z tego tytułu, Sąd Rejonowy, przytaczając treść art. 361 § 1 i 2 k.c., oraz dokonując ich wykładni, stwierdził, że przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoliło Sądowi na jednoznaczne stwierdzenie, iż poszkodowani nie zrealizowali postulatu zmniejszenia rozmiaru szkody, o czym świadczyło pozostawienie przez nich bez ich reakcji propozycji pozwanej zapewnienia im pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu, która została im złożona pismem z dnia 18 września 2013 roku. Sąd wskazał, że powód, na którym spoczywał ciężar dowodu zgodnie z art. 6 k.c., nie zaoferował żadnego dowodu, celem wykazania, że wynajęcie pojazdu zastępczego za stawkę wyższą niż ta proponowana przez pozwaną, było w okolicznościach niniejszej sprawy niezbędne i uzasadnione. Mając to na względzie, Sąd Rejonowy uznał, iż zachowanie pozwanej należało ocenić jako prawidłowe, a dokonaną przez nią weryfikację kosztów najmu pojazdu zastępczego uznać za uzasadnioną okolicznościami sprawy, co skutkowało oddaleniem powództwa jako nieuzasadnionego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a to: art. 6 k.c. poprzez jego nieprawidłową wykładnię na skutek przyjęcia, że powód nie wykazał, by wynajęcie pojazdu zastępczego za stawkę wyższą niż przyjęta przez pozwanego było uzasadnione, art. 361 § 1 k.c. poprzez jego nieprawidłową wykładnię na w następstwie przyjęcia, że koszty wynajmu pojazdu zastępczego nie pozostał w normalnym związku przyczyny nowym z zaistniałym zdarzeniem powodującym szkodę, art. 361 § 2 k.c. poprzez jego nieprawidłową wykładnię na w następstwie przyjęcia, że wypłacone przez pozwaną odszkodowanie odpowiada wysokości szkody poniesionej przez poszkodowanego, art. 354 § 2 k.c. i art. 362 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie w następstwie przyjęcia, że poszkodowani nie zrealizowali postulatów zmniejszenia rozmiaru szkody i naruszyli zasadę współdziałania z pozwanym przy likwidacji szkody nie korzystając z propozycji pozwanego w postaci możliwości zorganizowania wynajmu pojazdu zastępczego w podmiocie współpracującym z pozwanym, a także błąd co do ustaleń faktycznych poprzez przyjęcie, iż poszkodowanych poinformowano o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego w przypadku konieczności jego wynajmu na czas naprawy, podczas gdy materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie dawał podstaw do takiego stwierdzenia.

Nadto zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a to art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie jest zobowiązany do wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzi skutki prawne, a to rzekomą bezzasadność dochodzonych przez powoda roszczeń z uwagi na fakt poinformowania poszkodowanych o możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego po stawce dobowej 159,57 zł; art. 233 k.p.c. poprzez nierozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny i nie rozpoznania sprawy co do jej istoty, a to poprzez niepoczynienie niezbędnych ustaleń w zakresie okoliczności, czy stawka najmu zastosowana przez powoda rażąco przekraczała stawki rynkowe oraz nierozważenie kwestii zasadności zwrotu kosztów podstawienia pojazdu zastępczego pod warsztat naprawczy, jak również poprzez brak wszechstronnego rozpoznania materiału dowodowego, a to poprzez niewłaściwą ocenę znaczenia dla sprawy dowodu z dokumentu – pisma pozwanego z dnia 18 września 2013r. znajdującego się w aktach szkody.

Na tych podstawach wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania pozwu w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed sądem I instancji oraz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powoda przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne.

Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uzupełnił w oparciu o dowód przeprowadzony na rozprawie apelacyjnej w dniu 19 lutego 2015r. Postanowieniem dowodowym Sąd dopuścił dowód z nagrania rozmowy poszkodowanego przeprowadzonej z C. (...) w postaci zapisu na płycie CD na okoliczność ustalenia czy poszkodowany wyraził zgodę na prowadzenie wszelkiej korespondencji drogą elektroniczną. Na tej podstawie, Sąd Okręgowy ustalił, że w toku postępowania likwidacyjnego powód wyraził zgodę na przesyłanie korespondencji w drodze elektronicznej.

Z tym uzupełnieniem Sąd Okręgowy przyjmuje ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy za własne.

Przepis art. 233 k.p.c., którego naruszenie zarzucił powód, odnosi się wprost do oceny dowodów wskazując, według jakich kryteriów winna być ona przeprowadzona. Wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów stanowiąc w § 1, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, które jedynie mogą zostać przeciwstawione uprawnieniu Sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002r., II CKN 817/00). Z tego wynika, że do skutecznego postawienia zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. nie jest wystarczające przekonanie strony o ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu (Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyrokach: z dnia 1 marca 2012r. I ACa 111/12; z dnia 3 lutego 2012r., I ACa 1407/11). Również same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012r., I UK 347/11).

Mając na względzie powyższe, apelujący, stawiając zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., jest obowiązany wykazać, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Strony, tymczasem, nie wskazują uchybieniu przez Sąd I instancji regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj.: regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów poprzestając jedynie na kwestionowaniu niekorzystnego rozstrzygnięcia sądu I instancji.

Rozpoznając zarzuty prawa procesowego, nie można pominąć materialno prawnej podstawy roszczenia, a w szczególności głównego celu odszkodowania jakim jest wyrównanie uszczerbku majątkowego będącego następstwem zdarzenia wyrządzającego szkodę. Poszkodowanemu należy się od zakładu ubezpieczeń odszkodowanie ustalone według zasad art. 363 § 2 k.c. w związku z art. 361 § 2 k.c., co oznacza, że jego wysokość ma odpowiadać kosztom przywrócenia pojazdowi jego wartości sprzed wypadku (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01). W ramach odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, przysługujące poszkodowanemu należne odszkodowanie, ustalone według zasad art. 363 k.c. w związku z art. 361 § 1 i 2 k.c., obejmuje również zwrot kosztów najmu pojazdu.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń, w ramach wskazanych powyżej normy prawnej, podlega przy tym ograniczeniom wynikającym z normy zawartej w art. 362 k.c., Zgodnie z nim, jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Taka okoliczności miała miejsce w niniejszej sprawie. Wbrew ocenie powoda, ustalenia przez Sąd Rejonowy, że pozwany współdziałał w sposób odpowiadający normie z art. 354 k.c. oraz art. 362 k.c., ma podstawę w zgromadzonym materiale dowodowym. Świadczy o tym pismo pozwanego z dnia 18 września 2013r. informujące poszkodowanych o możliwości wynajmu pojazdu zastępczego, co wobec oświadczenia poszkodowanego o wyrażeniu zgody na komunikację elektroniczną w toku postępowania likwidacyjnego. Zwrócić przy tym należy uwagę, że nastąpiło to przed zawarciem przez poszkodowanych umowy najmu pojazdu zastępczego z powodem. Zasadnie należało zatem uznać, że wobec braku współdziałania poszkodowanych, który to obowiązek wynikał z art. 354 k.c., poszkodowani przyczynili się do zwiększenia szkody, a zatem pozwany, w oparciu o art. 362 k.c., winno być ono odpowiednio obniżone. Wobec

tego, że świadczenie w wysokości odpowiedniej do wielkości szkody i po jej obniżeniu w ramach art. 362 k.c., zostało już wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego, uzasadnionym było oddalenie powództwa przez Sąd Rejonowy.

Z tych względów apelację należało oddalić po myśli art. 385 k.p.c., a o kosztach postępowania odwoławczego, wobec zakwalifikowania powoda jako strony przegrywającej w całości i braku podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c., orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. Na zasądzone koszty składają się koszty zastępstwa procesowego ustalonego zgodnie z § 6 pkt 2 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 poz. 461).

SSO Andrzej Dyrda SSO Tomasz Tatarczyk SSO Barbara Braziewicz